

PRESSITEADE

28. mai 2008

Laupäeval peetakse 2400 laulja osavõtul esimene võrukeelne laulupidu Uma Pido

Sel laupäeval, 31. mail peetakse Võrus esimene võrukeelne laulupidu Uma Pido, millest võtab osa rohkem kui 2400 lauljat. Laulu- ja rahvapeo päevaprogramm algab juba laupäeva hommikul kirikuplatsi laadaga ning kulmineerub õhtul lavastusliku kontsert-etendusega Kubija laululaval. Programm on tihe ja tegemisi jagub kogu perele, seejuures on tänavakontserdid ning paljud muud ettevõtmised täiesti tasuta.

Uma Pido lavastaja Tarmo Tagamets ütles, et laulupeo ettevalmistused on kulgenud nagu plaanitud ning õhtune peakontsert Kubija laululaval töötab tulla vägev. "Proovid näitasid, millise pühendumusega on peoks valmistunud nii lapsed kui nais- ja segakoorid, rääkimata meestest. Neist ju vändati lausa dokfilm – kuidas "mehed metsast" on laulupisikust nakatunud," sõnas Tagamets. Ta lisas, et täna on julgus öelda – võrukeelne laul võib sellel peol end igati hästi tunda ning Uma Pido õnnestub kindlapeale!

Uma Pido on tavapärasest veidi teistmoodi laulupidu, sest lisaks õppinud laulukooridele astuvad kontsert-etendusel Kubija laululaval üles ka "mehed metsast" oma meeskooriga, kandlemängijad ning ansamblid Virre+ ja Nikns Suns (Purõja Pini). Viimane annab pärast laulupeo põhikontserdi lõppu tunniajase täiendava kontserdi.

Tunnuslause

2400 lauljat koguneb sel laupäeval Kagu-Eesti erinevaist paigust Võrru, et pidada maha maailma esimene võrukeelne laulu- ja rahvapidu. Tegemist on unikaalse kultuurisündmusega, mis toob ühise laulukaare alla Võru-, Põlva- ja Valgamaa ning ka Tartu-, Rapla- ja Harjumaa inimesed. See on laulu pidu ja rahva pidu, siitkandi keele ja kultuuri pidu. Uma Pido kooride üldjuhi Silja Otsari sõnul sümboliseerib peo tunnuslauseks valitud "Ku keskkotus kõva, sõs ladva' laulva" võrokeseks olemist ja võrukeelset kultuuri nagu elujõulist puud. "Kui juured on kindlalt maas ja tugev tüvi tõuseb kõrgustesse, siis saab latv tuules õõtsudes vabalt laulda," lausus Otsar.

Laulupeo sümbol

Laulupeo õhtuse peakontserdi avaosas tuuakse lauljate ja publiku ette Uma Pido sümbol – suur parmupill, mis valmis laulupeo meeskoori liikmete osavõtul Rõuge sepa Peeter Reemanni sepikojas. Uma Pido sümboolne parmupill kannab laulupeo korraldaja Triinu Ojari sõnul olulist sõnumit. "Uma Pido on pidu, mis sünnib läbi koostegemise. Nii tegid ka peo sümboli, parmupilli, lauljad koos," selgitas Ojar. "Üks pill, oma hääl, on igal inimesel alati kaasas. Nõnda ka laulupeole tulles, aga parmupilliga saab peol kaasa lüüa see, kes sõnu ei tea või kelle hääl juba pikast laulmisest väsinud."

Päevaprogramm

31. mail Võrus peetav esimene võrukeelne laulupidu Uma Pido on ettevõtmine, mis sündis puhtalt kohaliku rahva algatusest. Enne peakontserti toimuvad käsitöölaad ja kirikukontserdid, Võru linnas näeb tänavateatrit, Võro Instituudi õuele püstitab Haanimiihi nõvvokoda oma püstkoja, koguneb käsitöö- ja regilaulutsõõr ja vaadatakse võrukeelseid multikaid.

Repertuaar

Laulupeo repertuaar koosneb vaid võrukeelsetest lauludest. Peamiselt võrukeelsed on nii ülesastumised laadal, kirikus, linnalaval, töötubades kui regilaulutsõõrides. Õhtuse põhikontserdi kava koosneb rahvalauludest, rahvalikest lauludest, klassikalistest koorilauludest ja uuematest kooridele seatud lauludest. On laule, mida teavad kõik, näiteks "Haanja miis" ja "Tulõ aga tulõ", ja ka selliseid, mida enamus publikust kuuleb esmakordselt.

Lauluvõistlus Uma laul

Uma Pido päevaprogrammis tuleb ettekandmisele ka laule, mis esitati laulupeo ettevalmistuse raames korraldatud omakeelsete laulude võistlusele Uma laul. Koostöös Eesti Kirjandusmuuseumiga sel kevadel esmakordselt teoks saanud omalaadsele lauluvõistlusele laekus kokku 26 laulu, mille seast pärjati parimaid erinevates kategooriates. Teiste seas osalesid oma lauludega Mari Kalkun, Aapo Ilves, Jan Rahman, Contra, Jaan Pehk jt. Omakeelsete laulude võistluse patroon ja žürii esinaine oli proua Ingrid Rüütel. Võistlusele saadetud käsikirjad ja võistluskontserdi filmiülesvõte anti üle Eesti rahvaluule arhiivile.

Dokfilm "Meeste tee lauluni"

Laulupeo ettevalmistuse raames korraldati omapärane eksperiment ning kutsuti üles mehi metsast, külast ja linnast kokku tulema, et ühiselt laulma õppida. Uma Pido korraldajate sooviks oli meeste hääl laulupeol tugevalt kõlama panna. Üllatuslikult tuligi kokku suur hulk mehi: näiteks astusid laulumeeste ridadesse sepp Peeter Reeemann, rahandusminister Ivari Padar, näitleja Agu Trolla, Põlva ja Võru maavanemad Priit Sibul ning Ülo Tulik, muusik Kait Tamra, riigikogulane Kalvi Kõva ja veel suur hulk tuntud ja vähemtuntud muhedaid mehi. Uma Pido meeskoori loomisest valmis dokumentaalfilm "Meeste tee lauluni", mille režii ja stsenaariumi autor on Jaanis Valk ning operaator ja produtsent Erik Norkroos (Rühm Pluss Null). 27 minuti pikkune dokfilm jõudis laiema publikuni sel nädalal ETV vahendusel.

Fotopannoo "Lõunõhummogumaa"

Laulupeo plakatil kujutatud tegelased on aga astunud välja kunstnik Peeter Lauritsa fotopannoolt "Lõunõhummogumaa". Selle 100 ruutmeetri suuruse mastaapse kunstiteose tarvis pildistati üles ligi 80 inimest Võrumaa eri paigust. Teos on eksponeeritud Võrus aprilli alguses avatud Kagukeskuse aatriumis ja seda võivad uudistama minna kõik huvilised.

Korraldajad ja toetajad

Võrukeelse laulupeo Uma Pido korraldajateks on MTÜ Võro Selts VKKF, Võru ja Põlva maavalitsused ja Võru Instituut. Uma Pido meediapartnerid on Eesti Päevaleht, Maaleht, Uma Leht, Võrumaa Teataja, Raadio Elmar, Raadio Marta, Raadio Ring FM, Bioneer.ee.

Ettevõtmist toetavad Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Eesti Kultuurkapital (rahvakultuuri sihtkapital, Võru- ja Põlvamaa ekspertgrupid), Võru Vallavalitsus, Võru Linnavalitsus, Võru Instituut, Võru Maavalitsus, Põlva Maavalitsus, Võrumaa Omavalitsuste Liit, Põlvamaa Omavalitsuste Liit, riiklik programm "Lõunaeesti keel ja kultuur", AS Semuehitus, Pächter Kinnisvara, Käsitööühistu Esi, Kütioru Avatud Ateljee, Loovagentuur Maailm ja Bookmill Trükikoda.

Lisainfo:

www.umapido.ee

Erkki Peetsalu, kommunikatsioon
tel 501 8100, e-post erkki@maailmad.ee

Triinu Ojar, peakorraldaja
tel 533 22 153, e-post triinu.ojar@wi.werro.ee

Kadri Giannakaina Laube, päevaprogrammi juht
tel 511 7348, e-post kadri.laube@wi.werro.ee

Silja Otsar, kooride üldjuht
tel 515 6900, e-post siljaotsar@hotmail.ee

Tarmo Tagamets, lavastaja
tel 521 2177, e-post tarmo.tagamets@gmail.com